

Oppdragsgiver: **Vestland fylkeskommune**

Oppdragsnr.: **52404112** Dokumentnr.: **1**

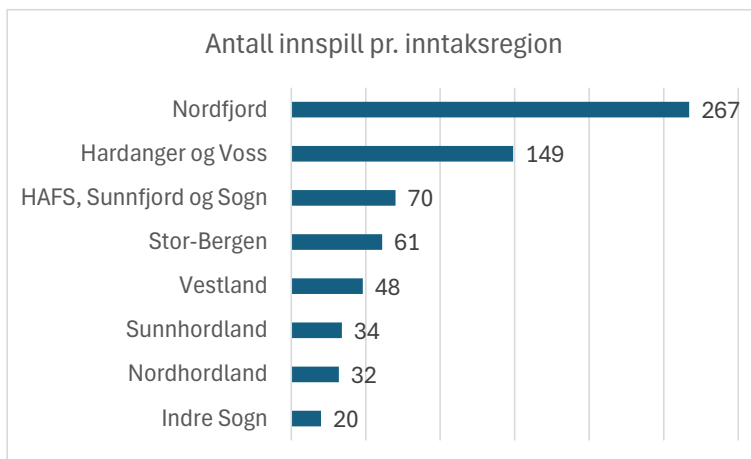
Til: Torild Natvik

Fra: Harald Høgh

Dato: 2024-06-21

► Oppsummering av høringsinnspill til tilbudsstruktur videregående skoler.

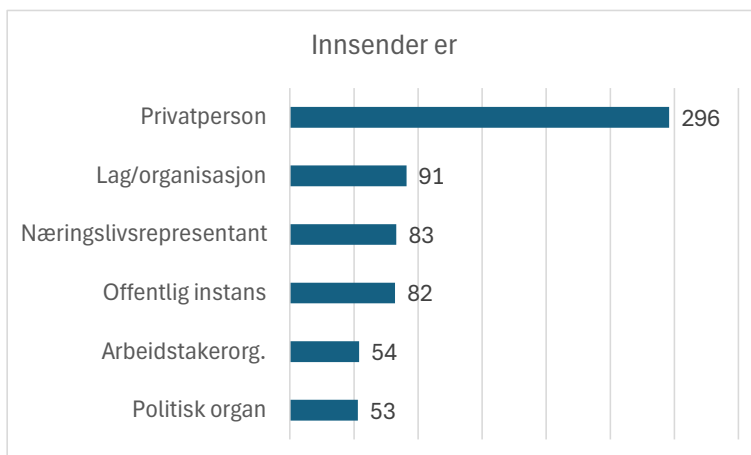
Innledning

Norconsult har lest igjennom og oppsummert høringsssvarene fra de 659 unike innsenderne som Norconsult har fått oversendt fra Vestland fylkeskommune i forbindelse med at «Høringsforslag til heilskapleg tilbudsstruktur i Vestland fylkeskommune» var på høring. I dette notatet presenteres hovedtrekkene i tilbakemeldingene som er kommet inn. Vi har så langt råd er forsøkt å få med alle de forslag og meninger om ny tilbudsstruktur innsenderne har kommet med, men rammen for notatet er slik at vi ikke kan presentere alle argumenter eller

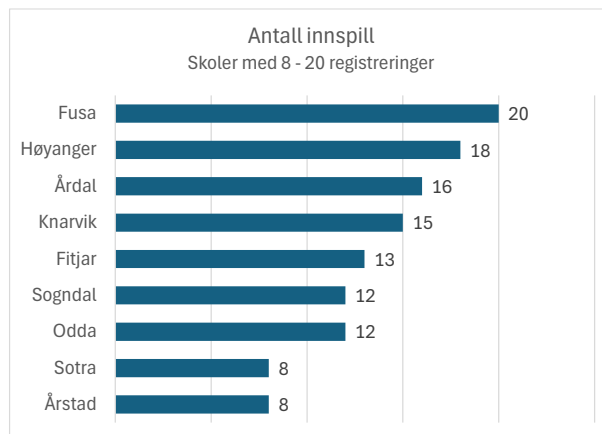
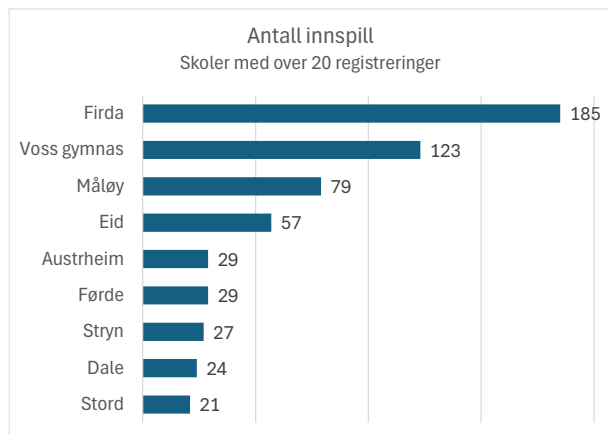
argumentasjonsrekker disse bygger på.

Av de innsendte høringsssvarene har 267 kommentert forslaget til ny struktur for inntaksregion Nordfjord, 149 region Hardanger og Voss, 70 HAFS, Sunnfjord og Sogn, 61 Stor-Bergen, 34 Sunnhordland, 32 Nordhordland og 20 inntaksregion Indre Sogn. 48 kommenterer forhold som gjelder på tvers av regionen, disse er kategorisert som Vestland. Årsaken til at summen av innspill for regionene er større enn antall unike innsender er at enkelt gir innspill til flere regioner i samme innsending.

Innsenderne er kategorisert i seks kategorier. I kategorien privatperson er enkelt individ og grupper av enkelt individ. I lag/organisasjoner inngår innspill fra politiske parti, idrettslag, korps, kor, interesseorganisasjoner m.m. Offentlige instanser er offisielle organ/råd i utdanningsinstitusjoner, så som FAU, elevråd, skoler og ulike nettverk. Arbeidstakerorganisasjonene er fra lokale arbeidssted, lokallag, fylkeslag osv. I politiske er det kommunale/fylkeskommunale råd, utvalg og styrever. Tabellen over viser fordelingen.

Flest innspill er det kommet om skolene Firda, Voss gymnas, Måløy og Eid, med hhv. 185, 123, 79 og 57. I tabellen under til venstre vises de skolene som det er kommentert i over 20 innspill om, mens den figuren til høyre viser skoler som er kommentert mellom 8 og 20 ganger. Tallene for enkeltskoler kan være noe høyere dersom man inkluderer generelle omtaler av utdanningsprogram som er gitt til inntaksregionen eller til fylket som helhet. Men selv med disse inkludert, vil profilen i liten grad bli endret. Til fylkets øvrige skoler er det kommet inn under 6 kommentarer pr. skole.

Etter at alle innspillene er gjennomgått har vi sett noen generelle bemerkninger som går igjen på tvers av inntaksregioner og skoler. Det ene gjelder beskrivelsen av den enkelte skoles positive læringsmiljø og sosiale miljø, det være seg i dag eller fra den gang innsender var elev ved skolen. Der dette blir nevnt er det utelukkende i positive vendinger, gjerne eksemplifisert med egne erfaringer.

Høringsinnspillene peker spesielt på det negative ved at fagene KDA, HDP, FBIE, MD og YSK sentraliseres i og rundt Bergen. Det er et gjennomgående tema at endringene vil føre til at elever i denne regionen vil få langt flere valgmuligheter enn elever bosatt i mindre sentrale størk. Argumenter som bygger opp under dette er:

- Lang reisevei eller hybeltilværelse fører til at elever søker seg til et tilbud de i mindre grad ønsker, utelukkende for å kunne gå på en skole nær hjemmet.
- Få utdanningstilbud ved en lokal skole begrenser elevenes valgmulighetene for utdanningsprogram og programfag.

En annen bemerkning er det gode samarbeidet mellom skole, næringsliv, kulturliv og frivilligheten. I disse tilbakemeldingene er det i hovedsak følgende som om nevnes:

- Elevenes mulighet til å delta i lokale lag og foreninger som medlemmer og ledere forsvinner.
- Eksistensen til lokale lag og foreninger er avhengig av aldersgruppens deltagelse.
- Privat og offentlig arbeidslivs behov for aldersgruppen som arbeidstakere vil ikke bli dekket.
- Gode samarbeidsprosjekt som gir merverdi for elever, skole og lokalsamfunn vil forsvinne.

Fra de regioner hvor den foreslåtte strukturendringen fryktes å gi økt andel elever på hybel eller lang pendleravstand nevnes følgende momentet:

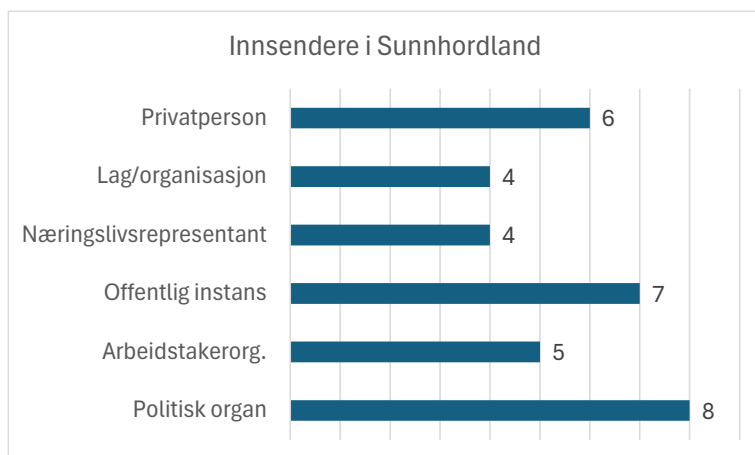
- Hybeltilværelse for elever vil gi familiene en økonomisk belastning. Stipendet fra Lånkassen dekker ikke de reelle merkostnadene for hybeltilværelsen, og elevens valgmulighet vil da være avhengig av familiens økonomi. Dette kan skape et samfunnsskille.

- Elever som tidlig flytter fra distriktet har lavere sansynlighet for å etablere seg på hjemstedet i voksen alder.
- For næringslivet er det lettere å rekrutere og beholde lærlinger som har fått utdannelsen lokalt.
- Risiko for dårligere mentale helse hos elever som må flytte hjemmefra i ung alder.
- Risiko for økt fare for negativ utviling i rusbruk blant hybelboere.
- Risiko for økt frafall fra videregående skole for elever på hybel eller som begynner på et utdanningsløp ved lokalskolen de er mindre motivert for.

Bemerkninger som er knyttet til prinsipp og mandat er i hovedsak knyttet til:

- Forslaget følger ikke prinsippet om desentralisert skolestruktur og variert opplærings- og linjetilbud i elevens nærrområder.
- Forslaget følger ikke prinsippet om å benytte eksisterende bygningsmasse på en effektiv måte.
- Forslaget følger ikke prinsippet om at flest mulig elever på vg1 slipper lang reisevei.
- Forslaget vi gjøre det vanskelig for fylket å nå mål i egne kulturplaner.
- Forslaget bryter med intensjonsavtalen fra sammenslåingen av Hordaland og Sogn og Fjordane.

Inntaksregion Sunnhordland

Det er kommet inn 35 høringsinnspill til inntaksregion Sunnhordland. Fordelingen mellom de ulike kategoriene innsendere er vist i figuren til venstre. Det er kommet følgende antall kommentarer til skolene:

- Austevoll 3 kommentarer
- Fitjar 13 kommentarer
- Bømlo 5 kommentarer
- Kvinnherad 1 kommentar
- Stord 21 kommentarer

Samtlige kommentarer er negativt til endringene som er foreslått for Stord vgs, Fitjar vgs og Bømlo vgs. Kommentaren

knyttet til Kvinnherad vgs. er gjelder rekruttering til en stor industriarbeidsplass på Husnes. For Fitjar vgs. er det ønsket om å beholde skolen med dagens tilbud som går igjen i kommentarene.

I kommentarene nevnes det at:

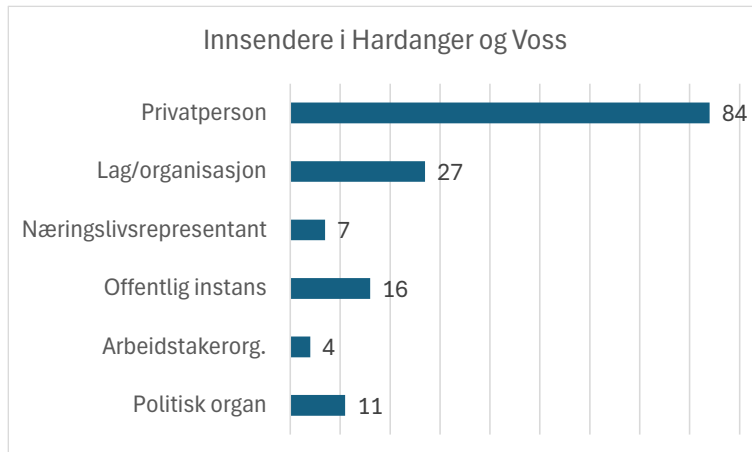
- Bredden i utdanningstilbud blir smalere og elevers valgmulighet innskrenkes.
- Elever i distriktene er like mangfoldige og har like stor rett på et variert utdanningstilbud som elever i sentrale strøk.
- Elever som ønsker seg til FBIE, SSR, MK og MD må flytte på hybel i Bergen.
- Nedlegging av MD-tilbudet svekker rekrutteringen til høyere utdanning innen musikk.
- Kulturskoler og frivillig kulturarbeid i regionen mister medlemmer, frivillige og verdifull kompetanse.
- Framtidige kunstnere og utøvere kan kun komme fra Bergen.
- Nedlegging av MD-tilbudet kan føre til at kunstfaglig kompetanse flytter fra regionen.
- Nedlegging av MD-tilbudet gjør det vanskelig for fylket å nå målene i Regional plan for kultur i Vestland fylkeskommune.
- Alle kreative utdanninger sentraliseres i Bergen, noe som er en systematisk nedbygging av kunst- og kulturfag i Vestland fylke.
- Som knutepunktskole for tilpasset opplæring er det svært viktig å kunne tilby denne elevgruppen musikkopplæring. Kvaliteten forringes uten MD.
- MK-linjen er viktig for å svare på samfunnets digitale utfordringer, KI og digitale kommunikasjonsformer.
- Uten MK, MD og FBIE er det ingen praktisk-estetiske fag igjen i Sunnhordland.
- Dagens skole og nye Stord vgs. bygges med spesialrom for utdanningsprogrammene som er foreslått lagt ned, dermed blir slike arealer stående tomme. Dette er dårlig økonomi.
- PB bør ikke samles ved en skole i regionen. Det vil redusere fagmiljøet for fellesfag ved skoler uten PB.
- Sunnhordland er en region med stort behov for kompetanse innen alle områder og et bredt utdanningstilbud gir regionen konkurransekraft. Nedlegging av tilbud tar bort kompetanse og gjøre det mindre attraktivt å bosette seg i regionen, med konsekvenser for næringsliv og frivillige organisasjonsliv.

- Fitjar må bestå som egen skole. Elever i regionen må kunne velge om de ønsker være elev ved en store eller liten skole.
- Fitjar er viktig for elever som ønsker å gå ved en liten skole.
- Estetiske fag taper terreng i et stadig med teoritunget utdanningssystem, og lite undervisning i disse fagene i grunnskolen fører til at færre velger musikklinjen. Fagene er viktige for å gi elever andre perspektiv og for å skape fordomsfrie relasjoner
- Musikk og estetiske fag bidrar til danningskjeden i fare for å bli brutt på Stord.
- Det er læreplaner for elevene på SSR i regionen, og tilbud ved Stord er eneste i regionen.
- Ønsker ikke sentraliseringen av SSR-tilbudet til Bergen
- SSR er et godt yrkesfaglig tilbud til elever som ikke ønsker industrijobb, og den utdanner kreative mennesker som får jobb lokalt.

Kommentarer knyttet til grunnlaget for vurderingene:

- Nedgangen i søkere til MD er trolig midlertidig som en konsekvens av lavere deltagelse i organisert kulturliv for barn og unge under nedstengningen ifm. koronapandemien.
- Nedlegging av MD-tilbud må ikke være forhastet og basert på en midlertidig nedgang.
- Forslagene bryter med vedtatte prinsipper for tilbudsstrukturen.
- Forslaget om endring i elevplasser er basert på feilt grunnlag. Utviklingen på Stord og Fitjar er isolert sett helt annerledes fram mot 2035 enn det som er presentert.
- Programfag musikk på ST er ikke en erstatning for MD-linjen, og hvordan skal skolen kunne tilby dette når fagkompetansen ikke er ved skolen lenger?
- Reduksjon i det yrkesfaglige tilbudet er i strid med nasjonale føringer.
- Strukturutredningen tar ikke tilstrekkelige distriktpolitiske hensyn.
- Elevantallet i Fitjar er ikke ventet å gå ned.

Inntaksregion Hardanger og Voss

Det er kommet inn 149 høringsinnspill til inntaksregion Hardanger og Voss. Fordelingen mellom de ulike kategoriene innsendere er vist i figuren til venstre. Det er kommet følgende antall kommentarer til skolene:

- Kvam 3 kommentarer
- Odda 12 kommentarer
- Voss vgs 4 kommentarer
- Voss gymnas 123 kommentar

Samtlige kommentarer til de forslåtte endringene i tilbudet ved Voss gymnas er negative. Største parten av

kommentarene knyttet til Odda handler om at smed-tilbudet må opprettholdes. Forslaget til endring ved Kvam støttes.

I kommentarene nevnes det at:

- Valgfriheten for elever i distriktene må opprettholdes.
- Et desentralisert tilbud er viktigere enn å samle fagmiljø på færre skoler.
- FBIE ved Voss gymnas er viktig for rekruttering av lærlinger til skilt og dekor-bransjen i regionen.
- FBIE ved Voss gymnas er viktig for rekruttering av lærlinger til frisørbransjen i regionen.
- FBIE ved Voss gymnas fikk nye arealer for noen år siden. Nedlegging av FBIE vil resultere i ubrukte arealer.
- MD-elever ved Voss gymnas er viktige bidragsytere i lokalt kulturliv.
- ID-elever ved Voss gymnas er viktige bidragsytere i lokalt idrettsliv.
- Det er forventet jevnt elevtall på Voss.
- Nedgangen i søker til MD hanger sammen med begrensningene for deltagelse under koronapandemien, og det må forventes at søker tallene stiger om noen år.
- Uten MD-utdanning i distriktene vil rekrutteringen til høyere musikkutdanninger bli dårligere.
- Vestland kan ikke nå målet i Regional plan for kultur i Vestland fylkeskommune om å være et ledende kulturfylke dersom MD legges ned i distriktene.
- Forslaget vil gi mange elever lengre reisevei.
- Elevtallsutviklingen på Voss har vært større enn tidligere prognoser viste, derfor bør antall skoleplasser på Voss ligge høyere.
- Som regionsenter bør Voss tilby de fleste utdanningsprogram.
- Nedlegging av MD og ID vil utarme kulturlivet og fritidstilbudet.
- Ødeleggende for distriktet å legge ned kreative fag.
- Fullføringsreformen og kvalitet i opplæringen er en investering for fremtiden. Elever fortjener ikke å bli salderingsposter.
- Smed-tilbudet i Odda er landsdekkende og må beholdes.
- Det er ikke økonomisk forsvarlig å ha bygget to skoler på Voss, for så å legge ned tilbudene.
- Reduksjon i tilbudet vil føre til færre arbeidsplasser.

- Skolene i regionen er viktig for at elever skal kunne få opplæringen på nynorsk. De språkpolitiske sidene bør tas med når saken behandles.
- Det bør legges større vekt på påbygg-tilbudet, framfor en utvidelse av ST.
- Det må aksepteres at klasser i distriktene har lavere elevtall enn i sentrale strøk.
- Forslaget for Voss gymnast vil tving elevene til Bergen og gi flere hybelboere.
- Nedlegging av kunstfagene gir kortsiktig innsparing, men er et langsiktig tapsprosjekt.
- Uten kunstfag i distriktene vil framtidens kunstnere kun komme fra byene.
- Det er viktig med andre studieforbereiden linjer enn ST, det er ikke for alle.
- Skitilbudet ved Voss gymnas er ett av få offentlige tilbud i Sør-Norge, og bør opprettholdes.
- Det er nødvendig med to paralleller på ID for å kunne til by både vinteridretter og sommer-/hall-idretter.
- ST er ikke et alternativ for mange av elevene som i dag velger KDA, ID eller MD. Å tilby programfag fra slike linjer til ST-elever er ikke et akseptabelt alternativ.
- Utdanningsprogrammene som er forslått nedlagt, benytter i dag ny arealer som vil bli stående tomme.
- Det er positivt at NA-tilbudet på Voss ikke endres, men det savnes at kompetansemålet om matproduksjon blir omtalt i høringsforslaget.
- Viktig å opprettholde tilbudet om ID ved Odda.
- Smedfaget er definert som et verneverdig håndverksfag. Avgjørelsen om tilbudets framtid bør avvent til Riksantikvaren her kommet med sin Håndverksstrategi.
- Idrettsanlegg på Voss er avhengig av å ID som brukere av anleggene.
- Viktigheten av gode kulturutdanninger underbygges ved å vise til rapporten «Verdien av kulturlivet på Voss» utarbeidet av Samfunnsøkonomisk analyse AS i 2024.
- Det fryktes at samarbeidet mellom Voss gymnas og Olympiatoppen vil avvikles om ID-tilbudet reduseres.
- Opprettholdelse av praktisk-estetiske fag i regionen legger til rette for god samfunnsutvikling i arbeid og fritid.
- Positiv til nytt treårig HO-tilbud.
- VG2 Tømrer må beholdes ved Odda.
- Fylket har ansvar for å styrke og beholde kompetanse og kulturell kapital i hele fylket.
- Forslaget vil gi en skole med fag som tradisjonelt er oppfattet som «guttefag», mens «jentefag» legges ned.
- Odda vgs ber om at smed og tømrer opprettholdes ved skolen.

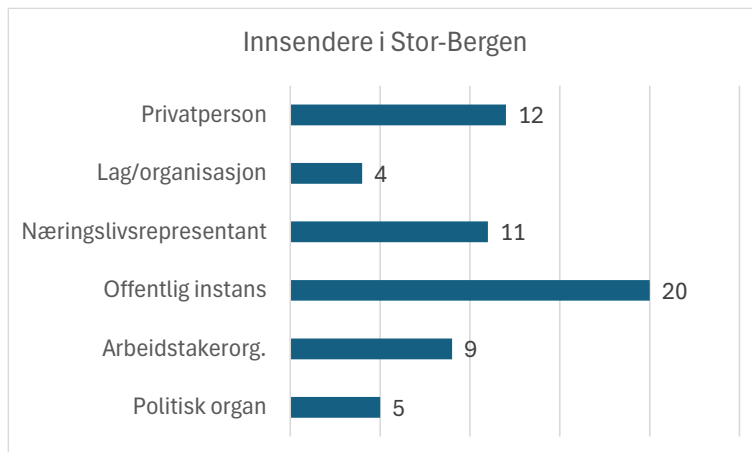
Kommentarer knyttet til grunnlaget for vurderingene:

- Forslaget i høringsutkastet går i stikk motsatt retning av det styringspartiene i Vestland gikk til valg på.
- Variasjon i søkertall til tilbudene vil naturlig variere fra år til år ved en skole i distriktet, og dette må man tåle.
- Forslaget oppleves å bygge på premisset om at valgmulighetene til ungdom på bygden aktivt skal avgrenses.
- Framskrivningen har tidligere vist seg å være feil.
- Med utgangspunkt i folketallsveksten senere år er det uro for at antall elevplasser dimensjoneres for lavt.

Forslag til foreslåtte grep:

- Styrk musikk og andre praktisk-estetiske fag ved Voss gymnas.
- Det bør etableres en fleksibel ordning som ivaretar variasjon i søkertall fra år til år, uten at tilbud legges ned eller svekker fagmiljø.
- Odda vgs. foreslår at VG2 og VG3 smed kan kombineres. Peker på manglende boliger for elever som mulig årsak til lav søkning til smed og konkurranse fra private alternativ hvor det praktiseres løpende opptak. Dette gir ikke likeverdig konkurranse. Ullensvang kommune ønsker samarbeid med VLFK om å ta ansvar for et lite antall hybler for elever.

Inntaksregion Stor-Bergen

Det er kommet inn 61 høringsinnspill til inntaksregion Stor-Bergen. Fordelingen mellom de ulike kategoriene innsendere er vist i figuren til venstre. Det er kommet følgende antall kommentarer til skolene:

- Laksevåg og Bergen maritime 1 kommentarer
- Stend 1 kommentarer
- Tertnes 1 kommentarer
- Åsane 1 kommentarer
- Langhaugen 2 kommentarer
- Osterøy 2 kommentarer
- Os vgs. 4 kommentarer

- Os gymnas 5 kommentarer
- Slåtthaug 6 kommentarer
- Fyllingsdalen 6 kommentarer
- Årstad 8 kommentarer
- Sotra 8 kommentarer
- Fusa 20 kommentarer

Det ikke er registrert kommentarer til de øvrige skolene i inntaksregionen.

Samtlige kommentarer til de forslåtte endringene i tilbudet ved Fusa er negative. For de øvrige skolene er det stort sett kommentarer til enkelt tema eller utdanningsprogram. Forslaget til endring ved Os vgs. og Os gymnas støttes under forutsetning av de samlokaliseres.

I kommentarene nevnes det at:

- For elever fra Samnanger kommune er det viktig at bredden i tilbudet ved Fusa opprettholdes. Det er for langt til Bergen, og dermed en del retninger som blir uaktuelle.
- YSK ved Fusa er viktig for elevene og næringslivet i regionen.
- MK er viktig ved Arna for at skolen ikke skal bli for liten, og nye lokaler for MK stå ubrukt.
- MK ved Arna er viktig for rekrutteringen til e-sport linjen.
- Nytt IM-tilbud kompenserer ikke for bortfallet av MK.
- Arna er viktig for elevene i kommunen øst for Bergen og deler av Åsane bydel.
- For YSK-elever er ikke ordinært yrkesfag alternativet. Dersom tilbudet reduseres, vil det bli færre, ikke flere fagarbeidere.
- YSK-tilbudet er med på å øke statusen til yrkesutdanninger.
- KDA ved skolene i regionen er viktig for elever som ønsker et praktisk ST-tilbud.
- RM VG2 Kokk ved Fusa er viktig for rekrutteringen til yrket.
- ID ved Olsvikåsen vil konkurrere med Sotra om elevene. ID ved Olsvikåsen vil ikke forhindre at elever søker seg til privatskoler, siden de private har Toppidrett som valgfag.
- Den foreslåtte reduksjonen ved Fusa gir elevene færre valgmuligheter.
- Forslaget om reduksjon i Fusa bryter med prinsippene.
- Det er stort behov for fagarbeidere innen kjøretøy og bør opprettes ved flere skoler.

- Bilfag vil inneholde langt mer elektro enn tidligere, og bør derfor være ved en skole med elektro.
- Å samle kjøretøy ved Slåtthaug kan føre til at færre elever velger kjøretøy som yrkesfaglig fordypning på VG1, noe som kan gi dårligere rekruttering.
- Slåtthaug vgs. sier at endringene som er foreslått vil redusere bredden i tilbudet til elevene, dårligere forhold for særskilt tilrettelegging, redusere lokalt tilbud og gi skolen utfordringer med rekrutteringer.
- Endringene ved Sotra er i strid med satsingen på det grønne skiftet og negativt for næringslivet.
- Løft for Langhaugen å få flere musikkplasser, men er et tap andre steder i fylke. Samlet blir det et dårligere tilbud til elevene.
- Nedgang i søking til MDD henger sammen med restriksjonene for frivilligheten under pandemien.
- Viktig for å sikre et godt fagtilbud å beholde fem paralleller ST ved Langhaugen.
- Næringslivet frykter at det er et tap for rekrutteringen at YSK tilbud i Fusa legges ned.
- Kapasiteten i nye Askøy bør utnyttes bedre enn det forslaget legger opp til.
- Det er dårlig kollektivtilbud til Stend og å plassere BA der er en dårlig ide. Elevene ved Laksevåg kommer fra Bergen vest og Sotra. Det er alt et BA-tilbud ved Slåtthaug.
- Stend vgs. er positiv til den foreslåtte utvidelsen av BA.
- Tertnes er eneste skole i Åsane med ST, og bør opprettholde tilbudet med en mulighet for å være fleksibel ut fra antall søkere.

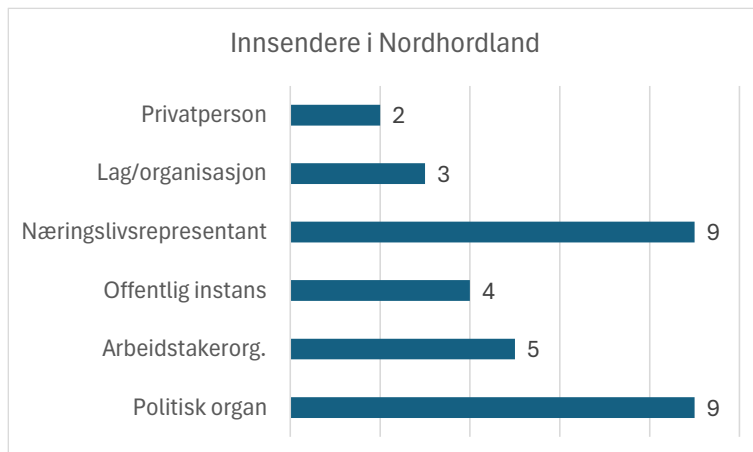
Kommentarer knyttet til grunnlaget for vurderingene:

- Fusa vgs. peker på at kostnadene for en YSK-elev er lavere enn det som benyttes i høringsforslaget.
- Har Olsvikåsen de nødvendige idrettsarealene for en ID-linje?
- Reguleringsplaner for Arna legger opp til storstilt boligbygging.

Forslag til foreslåtte grep:

- Olsvikåsen vgs. ønsker beholde dagens tilbud. Sier skolen ikke er tilrettelagt for ID. HO er viktig som eneste yrkesfaglige tilbud i bydelen.
- Fyllingsdalen vgs. ønsker at tilbudet VG2 Barne- og ungdomsarbeider legges til skolen.
- Osterøy vgs. ønsker en klasse Industriteknologi byttes til en klasse Automatisering. Næringslivet garanterer elever ar automatisering lære plass.
- ID bør legges til Askøy som har gode idrettsfasiliteter, ikke til Olsvikåsen.
- Det bør opprettes flere plasser på elektrofag. Det forventes stor aktivitet i bransjen, og vesentlig flere lære plasser fra 2025.
- Vest næringsråd ønsker at det opprettes YSK-tilbud ved Sotra.
- Sotra vgs ønsker: 2 klasser på SSR VG2. (Salg og reiseliv + Kontor og sikkerhet), 2 klasser på RM vg1, 3 klasser på EL vg1, 2 klasser på Industriteknologi og 1 klasse Kjøretøy TIF VG2, 3 paralleller på ST, inkludert Teknologilinja, 2 ID paralleller (som alternativ til Olsvikåsen). YSK-tilbud ved skolen.
- Burde vært Kjøretøy ved Åsane.
- Årstad. Vgs. ønsker utvikle skolen som et kompetansesenter for kjøretøy, utvide tilbudet på HO med ambulansesfag, helsearbeiderfag og helseservicefag og at tilrettelagt tilbudet flyttes til en skole med mer egnete lokaler.
- Utdanningsforbundet Årstad mener tilrettelagt har gode arealer ved Årstad og at tilbudet bør opprettholdes der, at Industriteknologi består, at HO BUA består og at HDP utvides til to VG1 klasser.
- Det verneverdige faget Keramikkfag bør opprettes ved Årstad.
- ID bør ikke være ved Olsvikåsen, men ved en sentrumsskole eller Fyllingsdalen.

Inntaksregion Nordhordland

Det er kommet inn 32 høringsinnspill til inntaksregion Nordhordland. Fordelingen mellom de ulike kategoriene innsendere er vist i figuren til venstre. Det er kommet følgende antall kommentarer til skolene:

- Austrheim 29 kommentarer
- Knarvik 15 kommentarer

Samtlige kommentarer til de foreslåtte endringene i tilbudet ved de to skolene er negative.

I kommentarene nevnes det at:

- Behold TIF ved Austrheim, det er ikke realistisk at lærlinger fra Bergen sør søker seg til Nordhordland.
- Vi har et behov for lokal og stabil arbeidskraft med TIF-kompetanse i Nordhordland.
- HDP ved Knarvik er viktig for å videreføre innovasjon og tradisjon.
- Viktig å bevare håndverkstradisjonene ved å opprettholde HDP.
- BA på Austrheim er viktig for rekruttering til lokale lærlingeplasser.
- HDP er viktig i et bærekraftperspektiv, det grønne skiftet og for yrkesaktive som endrer karriere.
- Viktig å beholde og videreutvikle VG2 maritime fag. Det er mange arbeidsplasser for denne linjen i distriktet og langt til alternativ skole.
- Austrheim er viktig for elever fra Fedje, Gulen og Solund som eneste skole innenfor dagpendleravstand.
- For å legge til rette for vekst i regionen er det viktig med et bredt tilbud ved Austrheim og Knarvik.
- Forslagene for Nordhordland gjør det vanskelig å nå målene i Partnerskapsavtalen Næringshagen Klar Bedrift har med Vestland Fylkeskommune.
- Ønske om at nytt bygg til Austrheim blir prioritert i neste økonomiplan.
- Det har vært positiv effekt av at elever i 16 år har kunnet dagpendle til Austrheim. Det har skapt økt aktivitet i lokalmiljøet.

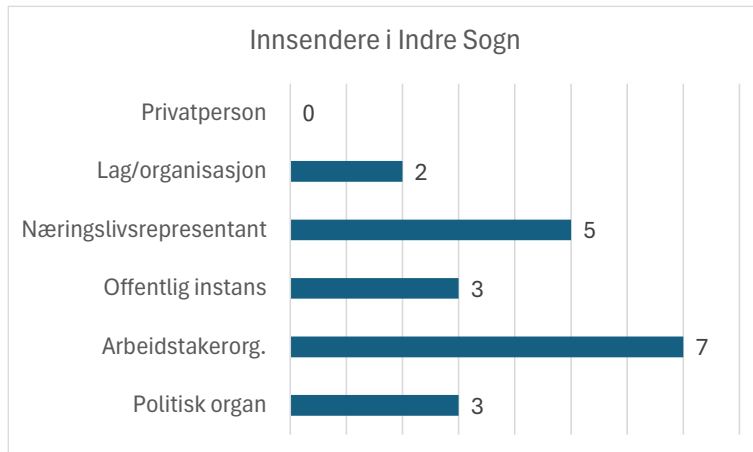
Kommentarer knyttet til grunnlaget for vurderingene:

- Elevtallet fra Gulen og Solund må regnes inn i elevtallsgrunnlaget for Austrheim.
- Utredningen burde hatt større fokus på næringslivets og offentlig sektors behov for kompetent arbeidskraft.
- Nedlegging av tilbud ved Austrheim bryter med intensjonsavtalen for sammenslåingen av Hordaland og Sogn og Fjordane.

Forslag til foreslåtte grep:

- Et bedre kollektivtilbud vil gjøre det lettere å velge skoleplass i Nordhordland.
- Knarvik vgs. ønsker at tilbudet på EL utvides, et VG2-tilbud i Automasjon og Dronefag, og at tilbudet på TIF utvides.

Inntaksregion Indre Sogn

Det er kommet inn 20 høringsinnspill til inntaksregion Indre Sogn. Fordelingen mellom de ulike kategoriene innsendere er vist i figuren til venstre. Det er kommet følgende antall kommentarer til skolene:

- Sogndal vgs 12 kommentarer
- Årdal vgs 16 kommentarer

Samtlige kommentarer til de forslåtte endringene i Årdal er negative.

I kommentarene nevnes det at:

- Skolene i Indre Sogn utfyller hverandre godt og det er ikke nødvendig å gjøre endringer.
- Endringer vil gi flere hybelboere.
- Bekymret for at elevtallet ved Årdal vil synke med 20%.
- Å flytte elevplasser fra Årdal til Sogndal er bryter med prinsippet om desentralisering.
- Frykter at eksistensen til Årdal vgs er i fare om påbygg flyttes.
- De to skole dekker næringslivets behov.
- Viktig at delte klasser på VG2 yrkesfag blir fullfinansiert.
- Alternativ med nettundervisning er uheldig for elever som trenger struktur og tett oppfølging.
- Bekymret for at fagmiljøet på ST ved Årdal blir svekket dersom påbygg flyttes.
- Behold bredden i tilbudet i Indre Sogn, inkludert perioder med lave søkertall.
- Skolene må få utvikle et tilbud der elevene på yrkesfag får både fagbrev og studiekompetanse. Ressursen skal ligge til Sogndal vgs.
- Sognerådet aksepterer ikke at elever fra Indre Sogn må ta utdanning i andre inntaksområde fordi disse har overkapasitet av elevplasser.
- Indre Sogn har kompetansebehov knytt til grønt skifte og elektro.
- Dei to skolene samarbeider om en satsing på å få jenter inn på teknologi-, industri- og realfag. Oppfordrer VLFK til å bidra til et pilotprosjekt på dette.
- Endringen i elevplasser vil føre til at behovet for faglært arbeidsplass i regionen ikke dekkes.
- Det beskrives ikke tilstrekkelig hvordan nettundervisning skal integreres som del av tilbudet.
- Viktig at næringslivet kan rekruttere lærlinger lokalt.
- Behovet for helsefagarbeidere er økende.

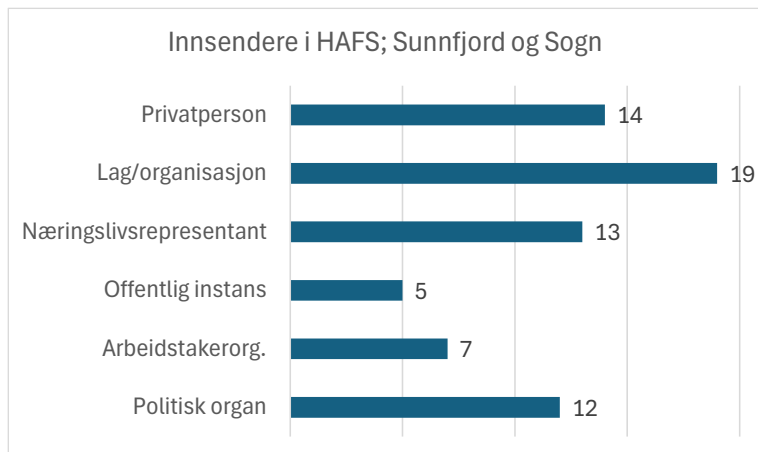
Kommentarer knyttet til grunnlaget for vurderingene:

- Det er stabile søkertall til skolen og derfor ikke nødvendig å gjøre tiltak.
- Det må tas høyde for at fullføringsreformen kan gi høyere elevtall.
- Elevtallsutviklingen i regionen er stabil.
- Flyktninger må tas med i grunnlaget for prognosene.
- Det er behov for flere plasser på TIF.
-

Forslag til foreslåtte grep:

- Det bør være påbygg ved både Årdal og Sogndal
- Skoler bør kunne samarbeide om klasser for å sikre realfagstilbud for elever på nærskolen.
- Involver næringslivet som er engasjert i YFF-faget om å gi gull opplæring i bedrift.

Inntaksregion HAFS, Sunnfjord og Sogn

Det er kommet inn 70 høringsinnspill til inntaksregion HAFS, Sunnfjord og Sogn. Fordelingen mellom de ulike kategoriene innsendere er vist i figuren til venstre. Det er kommet følgende antall kommentarer til skolene:

- Dale 24 kommentarer
- Flora 5 kommentarer
- Førde 29 kommentarer
- Høyanger 18 kommentar

Samtlige kommentarer til de forslåtte endringene i tilbudet ved Dale, Flora og Førde er negative. For Høyanger er alle

negativ til å flytte påbygg, men et mindretall er positive til alternativet om å la Høyanger bli en avdeling under Førde.

I kommentarene nevnes det at:

- Kutt i elevplasser på yrkesfag kan svekke tilgangen på nødvendig kompetanse på lengre sikt.
- Bevar KDA og MK ved Førde hvor 90% av elevene bruker nynorsk.
- MK og KDA utdanner fagpersoner som er nynorskbruker og som senere skal jobbe i media og reklamebransjen.
- Nedlegging av MK og KDA vil føre til at nye spesialrom blir stående tomme.
- Nedlegging av MK og KDA vil gå utover valgmulighetene til elevene.
- HO ved Høyanger er viktig for rekruttering til arbeidslivet.
- Forslaget vil føre til at flere elever i regionen må bli hybelboere.
- Forslaget fører til sterkere sentralisering av praktisk-estetiske fag i Bergen.
- Uten MK og KDA vil det bli et fattigere kulturliv i regionen.
- Næringslivet trenger den kompetansen som utvikles ved Dale. Skolen må beholde dagens tilbud.
- Forslaget om å legge ned KDA bryter med de politiske prioriteringene i vedtak i Fylkestinget 15.03.23 om "Kultur bygger samfunn".
- Forslagene om endring ved Dale bryter med prinsippet om en desentralisert skolestruktur.
- Forslagene fremmer en sentraliseringspolitikk som gjør det vanskelig for distriktkommuner å skaffe nødvendig kompetanse. Hyllestad kommune vil minne fylkeskommunen på sitt ansvar for å opprettholde og legge til rette for kompetanseutvikling i distriktene.
- Ønsker å opprette en fremtidsrettet VG2 kombinasjonslinje for rørlegger/betong og mur ved Førde.
- Det er utfordringer med for lite lærlinger i enkelte fag, og utfordringen ligger mye at elevene ikke lengre viser mobilitet til skoleplasser eller lære-plasser et stykke fra hjemmet. Derfor viktig med bredde i tilbudene ved skolene.
- Dersom Høyanger blir nedlagt må EL ivaretas på en annen skole innenfor inntaksområdet.
- Tilbudet ved Flora gjenspeiler næringslivets behov.
- Uten SSR ved Flora vil nyoppussete arealer stå ubrukt.
- Forslaget vil ikke dekke behovet for EL-kompetanse i regionen.
- Dale er en viktig samarbeidspartner for Stiftelsen United World College Røde Kors Nordisk.

- Det er behov for industrifaglig kompetanse i regionen.
- Struktur for vgs er ikke bare skolepolitikk, det er også distriktspolitikk og næringspolitikk.
- Ved endringer som kan føre til at ansatte må begynne å pendle, må det etableres et godt samarbeid og gode avtaler mellom VLFK og de ansattes fagorganisasjoner.

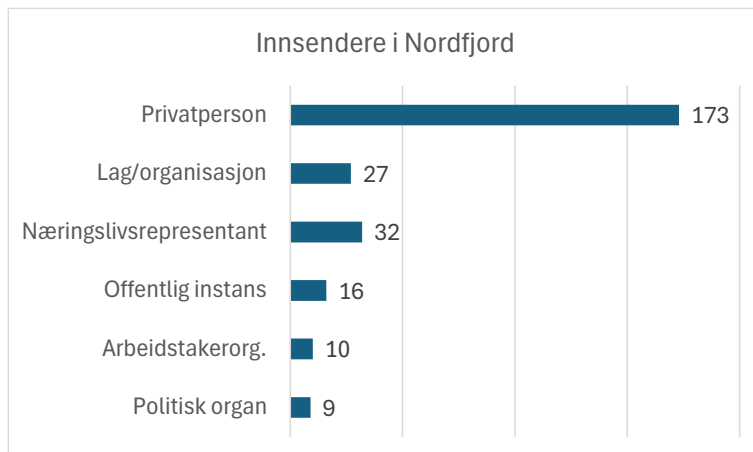
Kommentarer knyttet til grunnlaget for vurderingene:

- Forslagene er basert på usikre antagelser og utredningen av konsekvenser er mangelfull.
- Det bør gjøres nærmere vurdering av tilbudets påvirkning på regionens konkurransekraft og demografi
- Når økonomi er førende parameter, fører det til sterkere sentralisering til Stor-Bergen.
- Bondelaget mener nedlegging av VG3 Landbruk ved Førde ikke er akseptabelt.
- Det ønskes et VG1 ST-tilbud på Høyanger vgs, hvor elevene får noe undervisning på Førde vgs. Det ønskes tilbud om VG1 TIF, VG2 Industriteknologi, VG2 Kjemiprosess- og laboratoriefag, VG1 ELD, VG2 Elenergi og ekom, VG1 HO og VG2 Helsearbeiderfag på Høyanger vgs. VG2 Kjemiprosess- og laboratoriefag på Høyanger vgs bør skaleres etter behovet fra næringslivet. Høyanger vgs oppfordrer til å gå bort fra prinsippet om å ikke tilby halve klasser.
- Elevtallsnedgangen i HAFS er mindre enn samlet for HAFS, Sunnfjord og Sogn.
- Viktig med et bredt tilbud av utdanningsprogram i distriktene, og toleranse for at det må opprettes halve klasser ved enkelte skoler.
- Feil å prioritere ST på bekostning av de praktisk-estetiske fagene.
- Kommunene i Solund bør inngå i elevtallet for Dale.
- Ny struktur må ta hensyn til at elever med særskilte behov kan få ST-tilbud og samtidig bo hjemme.
- Tilbudet ved Høyanger treffer ikke næringslivets behov for lærlinger.
- Forslaget tar bort muligheten for elever å ta en praktisk rettet ST-utdanning.

Forslag til foreslåtte grep:

- Det må sees på hvordan nye og fleksible undervisningsopplegg og samarbeid på tvers kan tilby mangfold og valgmuligheter også på mindre skoler i distriktene.
- Det må utvikles fleksible undervisningstilbud i distriktene. Det vil være en god ide å utvikle BA ved Dale til en fylkeslinje for bygg/bygningsvern. Kan gjøres i samarbeid med Riksantikvaren.
- Vent med reduksjon av SSR ved Flora. Det er økende elevtall fram til 2028.
- Det bør være to klasser PB ved Førde.
- Behold 12 elever i yrkesfagsklasser.
- Det bør opprettes VG2 Kjemiprosess- og laboratoriefag ved Førde eller Flora. De kommende seks årene er det behov for 25-30 lærlinger i faget.

Inntaksregion Nordfjord

Det er kommet inn 267 høringsinnspill til inntaksregion Nordfjord. Fordelingen mellom de ulike kategoriene innsendere er vist i figuren til venstre. Det er kommet følgende antall kommentarer til skolene:

- Eid 57 kommentarer
- Firda 185 kommentarer
- Stryn 27 kommentarer
- Måløy 79 kommentar

Samtlige kommentarer til endring i tilbudene ST, YSK, FBIE og RM er negative. Kommentarene til å opprette HO-tilbud ved Firda er alle positive til

I kommentarene nevnes det at:

- Alle skolene i Nordfjord må ha ST-tilbud. Viktig for at flest mulig elever kan bo hjemme, og viktig for bredden i programfagene og kompetanse i fellesfagene for skolenes øvrige utdanningsprogram.
- ST-tilbudet ved skolene øker sannsynligheten for at elevene etablerer seg i regionen etter å ha fullført høyere utdanning.
- Bredden i tilbudene må opprettholdes/utvides ved den enkelte skole slik at elever har reelle valgmuligheter.
- Elevtallet ved Førde bør justeres ned. Gigantskoler er ikke løsningen for å få flere til å fullføre.
- Kompetanse ved skolen i distriktet er viktig.
- Fagmiljøet ved Måløy vil bli ødelagt. Bevar dagens tilbud ved Måløy.
- Forslaget for Nordfjord vil gi flere hybelboere fra alle skolene..
- YSK-tilbudet (NA, TIF og HO) er ettertraktet i arbeidslivet.
- Uten YSK kan interessen for bl.a. akvakultur svekkes.
- YSK er viktig rekrutteringsarena for næringslivet. Elever kommer tilbake som økonomer, ingeniører og sivilingeniører.
- RM ved Måløy er viktig for rekrutteringen til faget.
- Befolkningsvekst i regionen er avhengig av at det er videregående skole her.
- De foreslåtte endringene vil gjøre at regionens kompetansebehov ikke vil bli dekket.
- FBIE bør beholdes ved Eid.
- Måløy er den skolen i Nordfjord med flest søkere og det er vanskelig å forstå at tilbudet reduseres.
- FBIE er stadig mer populært. Ved Eid er det særs viktig for samarbeid med Opera Nordfjord.
- FBIE er viktig for rekruttering av lærlinger til profileringsfaget for bedrifter i Eid.
- Firda bør få flere yrkesfaglige utdanningsprogram.
- Det er klokt å opprettholde tilbudet på dans slik som i dag.
- Kuttene sikre ikke et godt pedagogisk og sosialt miljø, eller fremmer inkludering og mangfold.
- Nettskolen/nettundervisning gir flere valgmuligheter for elevene.
- Tilbudsstrukturen bør være slik at skolene i elevenes bo og leveområde komplimenterer hverandre.
- Endring i strukturen er ikke i tråd med mandatet om å opprettholde den desentraliserte skolestrukturen.

- En reduksjon i elevplasser er med på å gjøre elevtallsprognosene til selvoppfylgende profetier.
- Reduksjonen i utdanningstilbudet kan være starten på en negativ spiral knyttet til bolyst og tilbakeflytting.
- Forslaget for Måløy samsvarer ikke med samfunnets behov.
- Måløy er eneste skolen innen pendleravstand for elever i ytre deler av Stad kommune.
- Lokallag av Utdanningsforbundet ønsker en forutsigbar arbeidshverdag for ansatte. Det vil være en belastning om søkertall fra år til år bestemmer tilbudet.
- Eid bør ha to paralleller på ST for å kunne gi et godt realfagstilbud. Nettskole er et dårlig alternativ.
- Reduksjon i elevplasser harmonerer ikke med elevtallsutviklingen. Det må ikke planlegges for en underkapasitet av elevplasser. I forslaget er den på -2,8%.
- Firda er deltaker i et prosjekt for opprettelsen av et nytt programfag kalt Klima- og miljøfag.
- Forslaget vil ikke dekke regionens behov for yrkesfaglig kompetanse.
- Dramatisk for Opera Nordfjord om FBIE fjernes fra Eid. I 2012 utførte skolen 5000 av totalt 12800 dugnadstimer for Opera Nordfjord.
- I dag søker 75% av elevene i Vågsøy seg til Måløy. Den foreslått endringen vil ha store konsekvenser for valgmulighetene og skoledagen for disse elevene.
- Rart at Eid beholder to ST-paralleller, når Firda mister sin ene.

Kommentarer knyttet til grunnlaget for vurderingene:

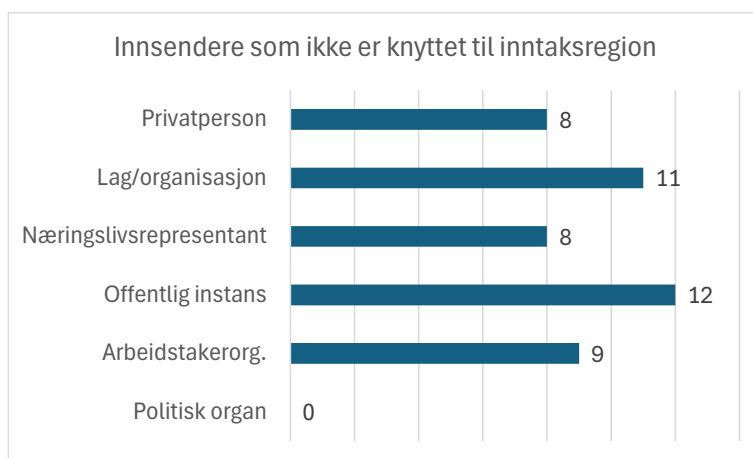
- Nordfjord, HAFS, Sunnfjord og Sogn burde av historiske årsaker vært samme region.
- Elevtallet i Nordfjord går ikke særlig mye ned.
- Ny hurtigbåtrute fra Bremanger og Førde til Måløy gir Måløy et større rekrutteringsområde.
- Det har vært negativt å øke fra 12 til 15 elever i yrkesfagsklasser.
- Det bør være rom for at elevplasser i distriktet koster litt mer enn i byene.
- Kritisk til tallgrunnlaget som er benyttet for befolkningsutviklingen. Nye tall fra SSB den 5. juni, disse bør være del av grunnlaget.
- Prognoser bør presenteres med usikkerhet.
- Tall fra private skoler må være med i statistikkene.
- Det må tas større hensyn til barns beste i vurderingene.
- Hovedutvalg signaliserte i møte 18. april at Måløymodellen for RM burde brukes ved flere skoler.
- Lektorlaget mener Nettskolen er et dårlig alternativ for mange elever, og mener det ikke er et godt alternativ for å gi bredde i tilbudet.
- Vestland fylket bruker ikke forholdsmessig store ressurser på videregående opplæring.
- Dagens kollektivtilbud i regionen er ikke tilpasset den pendlingen forslaget vil føre til.
- Endring i ST-tilbudet kan gi flere elever som ønsker yrkesfag og påbygg, noe som kan presse ute elever som ønsker å bli fagarbeidere.

Forslag til foreslåtte grep:

- Tilbudet ved en skole må kunne tilpasses ut fra søkertallet på årsbasis.
- Overkapasitet i regionen kan ordnes med endring i gruppene mellom skolene.
- Det kan hvert år opprettes en femte klasse på ST som legges til skolen med flest søkere.
- Alle skoler i Nordfjord bør ha ST og minst ett yrkesfag
- Det må legges opp til 15 plasser på VG2 Elenergi og ekom og heller kombinere plasser for datateknologi med automasjon.
- Det må være en viss overkapasitet ved skolene i distriktene.
- Endring i tilbudsstruktur må føre til færre endringer i den årlige justeringssaken. I dag konkurrerer skolene i Nordfjord om de samme elevene.

- Bruk tilbudsstrukturen til å gjøre bygder og tettsteder attraktive for innbyggerne og næringslivet.
- Tilbudet på VG2 yrkesfag bør være fleksibelt for å ivareta valgmulighetene til elevene. Kan kombinere dette med et tettere samarbeid med næringslivet.

Innspill som ikke er knyttet til en inntaksregion

Det er kommet inn 48 høringsinnspill som gjelder for tilbudsstrukturen generelt i Vestland fylke. Fordelingen mellom de ulike kategoriene innsendere er vist i figuren til venstre.

Kommentarene i denne kategorien har vært vanskelig å knytte til en bestemt inntaksregion eller skole, men er oppfattet å gjelde et tema eller utdanningsprogram på tvers av fylket.

Utdanningsprogrammet HDP kvalifiserer til en rekke håndverksfag samfunnet har behov for ifm. omstilling, innovasjon og bærekraft. HDP utdanner blant annet:

- Skomakere
- Skreddere
- Møbeltapetsere
- Urmakere
- Møbelsnekker
- Båtbyggere
- Smed

Alle viktig viktige fag ifm. sirkulærøkonomi og gjenbruk. Å redusere antall elevplasser vil ødelegge de sist års positive utvikling for tilbudet. Norge skal gjøre store investeringer i vedlikehold av kirkebygg (Kirkeløftet) og andre kulturminner som Bryggen i Bergen og ulike bygg i Nærøyfjorden. Det blir ikke mangel på arbeid for disse gruppen, men mangel på læreplasser og fagutdannet arbeidskraft. Fylket må bidra med å skaffe læreplasser og nyutdannede fagpersoner. Det er negativt for rekrutteringen at disse tilbudene sentraliseres mot Bergen. På sikt vil dette redusere antall kvalifiserte lærlinger, noe som vil svekke bedrifters evne til å opprettholde produksjon og kvalitet. Uten lærlinger vil det på sikt føre til at unike håndverksteknikker og -tradisjoner går tapt, noe som vil være et stort tap for både kulturarv og lokal økonomi.

Sentraliseringen av tilbudene KDA, HDP, FBIE, MK og MDD gir elever i distriktet færre valgmuligheter, mens elever i og omkring Bergen favoriseres. Dette kan på sikt gå utover rekrutteringen til fagene, føre til større frafall i videregående opplæring og større andel elever på hybel. Uten fagutdanning i distriktene blir det vanskeligere for næringslivet å rekruttere og beholde faglært arbeidskraft. Flere av utdanningsprogrammene er relativt nye og søkertallene til dem er på vei oppover. Uten et tilbud om praktisk-estetiske utdanning både på yrkesfag og på studieforbereende utdanningsprogram, blir det vanskeligere for elever som faller utenfor

de teoretiske fagene å finne sin plass i skolen og arbeidslivet. Det uttrykkes også en generell bekymring for rekrutteringen til høyre kunstfaglige utdanninger dersom tilbudene legges ned og sentraliseres.

Næringslivet, reiselivsnæringen og det offentlige har stort behov for fagutdannet personell fra RM-fagene. Forslaget til ny struktur vil gå utover rekrutteringen til faget, og det bør sees på alternative modeller for å unngå dette. Det kan f.eks. være å beholde halve klasser. Det pekes på at nedlegging av tilbudene også vil føre til at fagmiljøene forsvinner fra regionene, og at det kan ta lang tid å bygge dette opp igjen. Mange elever og lærere på disse praktisk-estetiske fagene er viktige ressurs for lokalmiljøet som dirigenter kor og korps, og ledere i lokale lag/foreninger. Dersom fagmiljøet legges ned kan det få store konsekvenser på barn og voksnes fritidstilbud.

1	2024-06-21	Oppsummering av høringsinnspill ifm. tilbudsstruktur videregående skoler.	Harald Høgh	Harald Høgh	Harald Høgh
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.